

‘Een gebouw afmaken tot op de laatste steen. Daar heb ik lol in.’

- Wendy Voorwinde

‘Ontwerpen is het leukste wat er is. Ik vind het heerlijk om samen met de opdrachtgever al schetsend ideeën te verkennen. Hoe breng je de vraag van de opdrachtgever samen met de context, en wat zijn de constructies en materialen die daar het beste bij passen? Hoe zorg je dat alles vervolgens binnen budget op een unieke manier samenkomt? Ik wil een gebouw echt afmaken tot op de laatste steen, een ontwerp tot op het laatste detail uitwerken en met de constructeur en aannemer het optimale eruit halen. Ervoor zorgen dat alles klopt, daar heb ik lol in. Dat is voor mij het ambacht van architect.’

‘Als echte bèta ben ik ooit begonnen met een studie Toegepaste Wiskunde in Enschede. Toch voelde ik me daar niet helemaal op mijn plek. Dus toen een vriendin me uitnodigde om een kijkje te nemen bij de studie Bouwkunde aan de TU Delft, hoefde ik niet lang na te denken. Ter plekke was ik gelijk óm. Er heerste een creatieve en open sfeer, mensen stonden middenin de wereld. Ik weet nog dat het in eerste instantie best onwennig was om vormstudies en maquettes te maken, want ik werkte daarvoor eigenlijk nooit met mijn handen. Maar het bleek juist dat praktische en concrete, wat mij meteen aantrok in de architectuur. En dat is nog steeds zo.’

‘Dat praktische en concrete is wat mij meteen aantrok in de architectuur’

‘Na mijn afstuderen kon ik eerst aan de slag bij architectenbureau Mecanoo en daarna bij DKV Architecten. Al snel werkte ik zelfstandig aan projecten. We deden veel sociale woningbouw waarbij het de sport was om met een klein budget het onderste uit de kan halen wat betreft ruimte en kwaliteit. Zo leerde ik alle facetten van het vak kennen. Dat was een mooie basis voor het bureau dat ik later samen met Marie-José Rijnvos ben gestart: Rijnvos Voorwinde Architecten. Wij hadden verwante ideeën hadden over wat we wilden en dat was de basis voor een fantastische samenwerking. Samen maakten we de ontwerpen en aanvullend hadden we elk onze eigen kwaliteiten. Marie-José kon prachtige maquettes maken, terwijl ik me graag stortte op de technische uitwerking.’

‘Met ons eerste project aan de Voltstraat in Tilburg wisten we meteen onze naam te vestigen. Daar zie je dat we de modernistische benadering die in de jaren negentig toonaangevend was in de Nederlandse architectuur, combineerden met aandacht voor de context. We maakten een modernistisch ontwerp, maar kozen niet voor de typisch modernistische uitstraling. Het project was gesitueerd in een Tilburgs straatje met oude arbeiderswoningen waar we metselwerk veel beter vonden passen dan het witte stucwerk dat toen in de mode was.

Daarna volgden nog veel meer woningbouwprojecten. Een van mijn favorieten is nog altijd het Van Coothplein in Breda. Daar ging het om een versleten en gedateerd project dat desalniettemin een belangrijke entree vormde naar de binnenstad. De vraag aan ons bureau was het gebied te herontwikkelen en een upgrade te geven, maar dan wel met behoud van de bestaande woningen.

We hebben de deplorabele staat van de gevels aangepakt, maar ook de onoverzichtelijke relatie met de buitenruimte waar een kruip-door-sluip-door circuit naar de entrees van de woningen leidde. Ons ontwerp bestond uit een nieuwe bakstenen gevel voor het hele complex. De entrees van de woningen hebben we zonder uitzondering direct aan de straat kunnen situeren. Het uitgangspunt was: de mensen die hier wonen moeten trots thuis kunnen komen. En dat is gelukt. Voor mij laat dit project zien hoe je de bestaande stad echt kunt transformeren en een nieuw leven kunt geven.'

'Het uitgangspunt was: de mensen moeten hier trots thuis kunnen komen.'

'Een ander belangrijk project is Boog & Cluster in Apeldoorn. In een nieuwe buurt aan de oevers van het Apeldoorns kanaal realiseerden we een galerijflat op een plint van stadswoningen. Het was voor ons de uitdaging om een ontwerp te maken dat het achtergelegen gebied met typische kleine Apeldoornse huisjes geen geweld aan zou doen. Ook daar was het dus weer de context die ons inspireerde en een uitgangspunt bood voor het ontwerp.

Boog & Cluster is het soort puzzel waar ik enthousiast van word. Een galerijflat heeft al snel een massale, grootschalige uitstraling. Daarom vonden we het belangrijk om zoveel mogelijk afwisseling in de gevel te brengen zonder dat het onrustig zou worden. Ook hebben we ervoor gekozen om de galerijen te verkorten, zodat er geen lange lijnen in de gevel zouden ontstaan. Bij een proces als dit is de opdrachtgever van groot belang. Als die ambitie heeft, ontstaat er ruimte om nieuwe richtingen te verkennen en dat zie je altijd terug aan het eindresultaat.'

'Toen we in 2016 stopten met Rijnvos Voorwinde Architecten, betekende dat het einde van een tijdperk. Tegelijkertijd was het voor mij ook een nieuw begin. Ik ben begonnen met een nieuw bureau dat veel compacter is zodat ik minder hoeft te managen. Het biedt me de vrijheid om andere posities in het ontwerpvak te verkennen en nieuwe samenwerkingen aan te gaan. Dit maakt het werk interessant en afwisselend en het sluit ook goed aan bij het landschap van architectuur, bouwen en opdrachtgeverschap dat op veel fronten in transitie is.

Ik werk nu bijvoorbeeld graag in gelegenheidsallianties, zoals met Studio AAAN, een jong en sterk bureau voor wie mijn ervaring een belangrijke aanvulling is. Daarbij gaat het niet alleen om mijn ervaring als architect maar ook om de ervaring vanuit verschillende Welstandscommissies waarin ik zitting heb, zoals Dorp, Stad & Land dat welstandsadvies voor verschillende gemeenten in Zuid-Holland verzorgt. Daar heb ik zicht op een enorme bandbreedte aan projecten met bijbehorende structuren van opdrachtgevers en bouwers.'

'Ook daar gaat het om die puzzel van budget, ruimte en context die ik zo interessant vind'

'Met Voorwinde Architecten ben ik mij meer gaan richten op de kleinere, particuliere opdrachtgevers. Ook daar gaat het om die puzzel van budget, ruimte en context die ik zo interessant vind, maar dan in het klein en veel directer en persoonlijker. Het ontwerpen van een huis of verbouwing is heel direct verbonden met het leven van de opdrachtgever. Die heeft een bepaalde vraag en vormt zich daarbij een beeld van wat hij nodig heeft en hoe hij zou willen wonen. Ik vind het interessant om dat vervolgens samen verder te verkennen.

Wat verwachten mensen van hun huis, wat vinden ze belangrijk, hoe willen ze wonen? Vaak leidt dat tot een heel ander soort oplossingen dan zo'n opdrachtgever in eerste instantie voor ogen stonden. Het is een groot plezier om *hands on* ontwerpwerk te kunnen doen. Voor mij betekent dat: een ontwerp tot op het laatste detail uitwerken en de bouw begeleiden. Ervoor zorgen dat alles klopt, daar heb ik lol in. Dat is voor mij het ambacht van architect.'